

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobkyne **Z.**, narodenej X., bytom v N., zastúpenej usadenou euroadvokátkou Lic. B.Š., so sídlom Ž., proti žalovanej **Sociálnej poisťovni, ústrediu v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o úrazový príplatok, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. mája 2010, č.k. 24S/22/2010-32, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. mája 2010, č.k. 24S/22/2010-32 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie žalovanej z 22. januára 2010, č.k. BA-12218/2010 a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo 17. augusta 2009 číslo 300-103/2009-2 **z r u š u j e** a vec jej vracia na nové konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 28. mája 2010, č.k. 24S/22/2010-32008-32, podľa § 250j ods. 1 OSP zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 22. januára 2010 číslo BA-12218/2010. Týmto rozhodnutím žalovaná potvrdila rozhodnutie pobočky v Žiari nad Hronom zo 17. augusta 2009 číslo 300-103/2009-2 a zamietla odvolanie žalobkyne, keď z jej záverov vyplynulo, že žalobkyňa nemá právo na úrazový príplatok počas dočasnej práceneschopnosti.

Krajský súd v Banskej Bystrici zistil, že žalobkyňa 11. marca 2009 utrpela úraz pri výkone práce pre spoločnosť S., s.r.o., v ktorej bola jedinou konateľkou a jedinou spoločníčkou. Pri posudzovaní spornej otázky, či žalobkyňa bola v čase úrazu zamestnankyňou spoločnosti v zmysle § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) t.j. , či bola vo vzťahu k tejto spoločnosti v pracovnom pomere, súd dospel rovnako ako žalovaná k záveru, že pracovnoprávny vzťah žalobkyne s obchodnou spoločnosťou je neplatný. Žalobkyni patri všetky kompetencie riadenia spoločnosti. Právnická osoba prezentuje svoju vôľu a koná prostredníctvom štatutárneho orgánu, ktorým je výlučne žalobkyňa. Žalobkyňa predložila pracovnú zmluvu z 30. januára 2006 o pracovnom pomere vo funkcii ekonomicko-personálnej riaditeľky a zmocnenkyne kvality. Zamestnávateľom je právnická osoba, čiže osoba odlišná od žalobkyne, ale absentuje podmienka, aby v pracovnoprávnom vzťahu zamestnaná osoba vykonávala závislú činnosť. To znamená činnosť, pri ktorej je vo vzťahu k zamestnávateľovi v podriadenom vzťahu. V konkrétnom prípade tak nie je a preto nemohol platne vzniknúť pracovný pomer. Preto súd prvého stupňa nezistil rozpor rozhodnutia odporkyne so zákonom. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k OSP s tým, že žalobkyňa nebola v konaní úspešná.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa odvolanie. Namietala, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav, v dôsledku čoho je rozhodnutie nepreskúmateľné. Žalobkyňa má za to, že medzi ňou a zamestnávateľom vznikol pracovný pomer a teda žalobkyňu bolo potrebné považovať za zamestnanca pre účely zákona o sociálnom poistení. Poukázala na skutočnosť, že zamestnávateľ 6 rokov odvádzal úrazové poistné bez toho, aby ho žalovaná upozornila, že pracovná zmluva je neplatná. Ďalej namietala, že krajský súd ani žalovaná neprihliadli na to, že žalobkyňa v čase pracovného úrazu mala uzavretú so zamestnávateľom pracovnú zmluvu 30. januára 2006 a rovnako sa žalovaná pri svojom rozhodovaní vôbec nezaoberala organizačnou štruktúrou zamestnávateľa, s ktorým mala žalobkyňa uzavretú pracovnú zmluvu. Žiadala, by odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a preskúmané rozhodnutie žalovanej zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie, prípadne zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na nové prejednanie.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žiadala odvolanie ako neopodstatnené v celom rozsahu zamietnuť. Uviedla, že spornou otázkou v konaní je prvok faktickej a právnej

subordinácie navrhovateľky v postavení zamestnanca a konateľa jednoosobovej spoločnosti s ručením obmedzeným, ako určujúceho faktora pre splnenie podmienok nároku na úrazový príplatok, ako dávky úrazového poistenia z titulu pracovného úrazu zamestnanca podľa zákona.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s v spojení s § 246c OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne je potrebné vyhovieť.

Podľa obsahu súdneho a správneho spisu žalobkyňa podala žiadosť o nemocenské a o úrazový príplatok, ktorá došla Sociálnej poisťovni, pobočke Žiar nad Hronom 17. apríla 2009. Žalobkyňa utrpela 11. marca 2009 úraz. V čase úrazu bola spoločníčkou a konateľkou obchodnej spoločnosti S., s r.o. so sídlom D., IČO: X.

Z dôvodu, že žalobkyňa bola v tom čase štatutárnym orgánom spoločnosti S., s r.o. B., tak podľa názoru žalovanej vyslovenom v preskúmanom rozhodnutí táto činnosť vylučuje, aby ako fyzická osoba mohla platne uzavrieť pracovnú zmluvu so spoločnosťou, pretože absentuje prvok závislosti a podriadenosti uvedený v § 11 Zákonníka práce. Z uvedeným názorom sa stotožnil aj súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku.

Žalobkyňa podľa § 13 ods. 3 Obchodného zákonníka, ako konateľka obchodnej spoločnosti S., s r.o. B., je štatutárnym orgánom tejto spoločnosti s kompetenciou prejavovať navonok vôľu právnickej osoby, teda je oprávnená konať vo všetkých veciach podnikateľa (spoločnosti). Činnosť štatutárneho orgánu (konateľa), nie je však druhom práce v zmysle § 43 ods. 1 písm. a) Zákonníka práce a nie je ani upravený pracovnoprávnymi predpismi. Činnosť konateľa sa riadi spoločenskou zmluvou prijatou valným zhromaždením obchodnej spoločnosti.

Ak je fyzická osoba spoločníkom obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným a je súčasne ako štatutárny orgán oprávnený za túto spoločnosť konať, ide o dva rozdielne subjekty práva, medzi ktorými môže vzniknúť pracovnoprávny vzťah. Ak predmetom činnosti nie je výkon funkcie člena štatutárneho orgánu, právne predpisy a ani povaha obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným nebránia tomu, aby iné činnosti pre túto obchodnú spoločnosť vykonávali fyzické osoby na základe pracovnoprávných vzťahov (R 13/1995

Přehled judikatury ve věcech pracovněprávních, 2005). Ak spoločník vykonáva pre spoločnosť inú činnosť než činnosť štatutárneho orgánu, tak je potrebné uzavrieť pracovnoprávny vzťah, v ktorom sa vymedzí predmet činnosti spoločníka, jeho práva a povinnosti. Takýto právny úkon sa neprieči ani zákonu, neobchádza ho a ani inak sa neprieči záujmom spoločnosti.

V prejednávanej veci žalobkyňa v období vzniku úrazu uzavrela 30. januára 2006 pracovnú zmluvu s nástupom do práce 1. februára 2006, na výkon ekonomickopersonálnej riaditeľky a zmocnenkyne kvality s miestom výkonu práce Nová Baňa, pracoviská spoločnosti na území Slovenska. Zmluvu uzavrela s riaditeľom obchodnej spoločnosti J. Z uvedeného je zrejmé vymedzenie predmetu činnosti spoločníka.

Žalobkyňa ako fyzická osoba má so spoločnosťou uzavretý pracovný pomer a na účely sociálneho poistenia má postavenie zamestnanca. Zamestnávateľ prihlásil žalobkyňa na sociálne poistenie. Žalovaná vyplatila žalobkyni nemocenské za obdobie dočasnej práceneschopnosti.

Na základe horeuvedeného žalovaná v preskúvanom rozhodnutí rozhodla v rozpore so zákonom, keď žalobkyni nepriznala úrazový príplatok počas pracovnej neschopnosti za obdobie od 11. marca 2009 do 24. marca 2009, len z dôvodu vyslovenia neplatnosti pracovnoprávneho vzťahu. Z rovnakého dôvodu napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici nie je vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 250ja ods. 2 písm. a) OSP) rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. mája 2010 zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej z 22. januára 2010 ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo 17. augusta 2009 zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 151 ods. 1 a ods. 2 v spojení s § 250k ods. 1 OSP. Úspešná žalobkyňa právo na náhradu trov konania, ktoré jej vznikli za právne zastupovanie nemá, lebo v zákonnej lehote výšku trov nevyšlila.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. februára 2010

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mária Kráľová